

ПЛЪВЕНСКИ НОВИНИ

СЕДМИЧЕНЪ НЕЗАВИСИМЪ ВЕСТНИКЪ

РЕДАКЦИЯ печатница „ИЗГРЪВЪ“. Редакторъ-стопанинъ: Ив. Бакановъ.

На вниманието на обществото

„Селският народен университет“ въ с. Пордимъ

Подъ горния надсловъ е помѣстена една статия въ в. „Северно Ехо“ брой 37 отъ т. г., отъ уважаемия Пордимски кметъ г-нъ Ив. Божиновъ, който иска да ни запознае съ дѣлото на Американската религиозна мисия въ с. Пордимъ, където тая мисия съ американски долари строи нѣкакво си „Земледѣлско училище“, наречено отъ нашитѣ българи—Селски Народенъ Университетъ.

„Съ срѣдствата, пише г-нъ Ив. Божиновъ, на добри хора отъ далечна Америка, се започна строежа на зданията за университета. Съ такива срѣдства ще продължи направата на нови за бждащитѣ му разширения и на такива ще легне издрѣжката му“.

На края г-нъ Божиновъ завършва статията си съ следния апелъ: „Нека, прочие, всички родители, които милѣятъ за доброто бждеше на своитѣ деца, и които не сж имали възможностъ да ги изпращатъ въ специални школи за добиване звания, нуждни имъ всѣкидневно въ домакинството и полѣто, да не пропуснатъ случая и ги изпратятъ въ селския народенъ университетъ въ с. Пордимъ... Голѣмото дѣло, започнато отъ г-жа и г-нъ Д-ръ Хаскелъ бѣше добре оценено и подпомогнато отъ държавата, окръга и общината. То трѣбва да бжде още по-добре преценено и съдействиувано отъ селска България“.

И наистина, отъ всичко се вижда, че голѣмото дѣло на г-жа и на г-нъ Хаскелъ е много „добре“ оценено отъ управляющитѣ: Пордимската община, Плъвенския окръгъ и държавата, шомъ като за него сж отпуснати даромъ 340 декари земя, която отъ пордимчани се оценява на около за три милиона лева и шомъ като това отпускане е станало противъ закона, безъ плebesцитъ, безъ да се иска мнението чрезъ гласуване на всѣки гражданинъ въ с. Пордимъ.

И сега г-нъ Божиновъ кани селска България не да оценява това дѣло, защото то е вече оценено, всичко е размѣнено и уредено, фактитѣ сж свършени, но да го прецени и съдействиува.

Въ тая статия ние искаме, именно, да преценимъ дѣлото на г-нъ Божиновъ и г-нъ Хаскелъ, и да замолимъ православнитѣ българи въ селска България да не го съдействиуваатъ.

Не по думитѣ се познава човѣкъ, а по дѣлата. Не по това, което ни говорятъ господата Божиновъ и Хаскелъ, ще сждимъ за полъзността и доброто на тѣхното дѣло, а по онова, което ще се върши въ рекламирания селски университетъ и по онова, което изобщо вършатъ чуждитѣ религиозни пропаганди, защото Хаскелъ не е нищо друго, освенъ единъ американски протестански мисионеръ, изпратенъ отъ Дирекцията на комисаритѣ за чуждестранни мисии, учредени съобразно законитѣ на Щата Масачузетсъ, съ главно седалище Бостанъ, за което той, жена му и дѣщеря му получаватъ месечно български пари шестдесетъ и петъ хиляди лева.

И кой може да повѣрва, че комисаритѣ за чуждестранни мисии въ Америка сж се отказали отъ религиозното си мисионерство и се отдаватъ само на културна работа въ България? „Земледѣлското училище“, което отварятъ въ с. Пордимъ не е ли само едно прикрытие на истинскитѣ имъ намѣрения?

Ето обявената официална програма на това училище, ръководител на което ще бжде евангелския мисионеръ г-нъ Хаскелъ:

Програма за жени.

А. Една клиника съ лѣкаръ и милосердна сестра, които ще преподаватъ теоритична хигиена и да посочатъ нагледно на ученицитѣ, какъ да даватъ първа помощъ, и какъ да гледатъ болни.

Б. Яли, където майкитѣ ще могатъ да оставатъ децата, когато отиватъ на работа, и гдето ученицитѣ ще практикуватъ гледане, кжпане, обличане и хранене малки деца подъ надзора на опитна жена.

В. Забавачница, гдето ученицитѣ ще усвоятъ принципитѣ на възпитаване деца отъ 4 до 7 години.

Г. Поставяне момичетата на квартира по 10 души съ учителка или учителско

семејство въ кжщи, а не въ голѣмъ пансионъ, за да учатъ практично домакинство.

За момчета.

Ще се приематъ ученици по-млади отъ 18 години, за да се подготвятъ да вършатъ гражданския си дългъ.

Ще имъ се преподава: Българска история и началла отъ обща история, Български езикъ и Литература, География, Християнска социология или Социалнитѣ принципи на Исуса Христа и нѣщо отъ естественитѣ науки.

Кжде въ тая програма се говори за земледѣлие и зашто на чело на училището не стои нѣкой агрономъ, а стои евангелския мисионеръ г-нъ Хаскелъ?

Въ програмата аа жени се говори за клиника, ясли, забавачница, но нито думица за земледѣлие.

Сжщото е и за момчетата. Тѣ ще учатъ История, Български езикъ, Литература, География, Християнска Социология, но за земледѣлие не се говори.

Тогава, какво ще бжде това замедѣлско училище, въ което нѣма да се изучава никакво земледѣлие?

Това не подсказва ли ни, че истинското лице на медала не ни се показва?

Ако американцитѣ вършатъ това отъ голѣма Християнска хуманностъ къмъ насъ, то зашто не субсидиратъ и подпомагатъ нашитѣ училища, а създаватъ свои? Ние имаме толкова земледѣлски училища и благотворителни заведения, които се нуждаятъ отъ помощъ! Нека имъ я дадатъ. И зашто най-после, г-нъ Божиновъ говори за Народенъ селски университетъ въ Пордимъ, а официално протестантитѣ казватъ, че откриватъ земледѣлско училище?

Помощта, която дава пордимската община на чуждитѣ пропаганди у насъ, би могла да я даде на нашитѣ земледѣлски училища по селата.

Капиталътъ отъ три милиона лева, който се дава въ земя на чужденцитѣ, би могълъ да се използва и отъ нашитѣ учители, агрономи и свещеници. Имаме съ хиляди такива културни работници, за които говоримъ че нѣма работа. Тѣхъ

пренебрегваме, а чужденцитѣ подпомагаме.

Въ Русия изгониха своитѣ капитали, а използването на минитѣ и природнитѣ си богатства дадоха на чужденцитѣ. Не сме ли и ние сжщитѣ? Не оземляваме своитѣ църкви, оставаме своитѣ свещеници, учители и агрономи въ мизерия, а къмъ чужденцитѣ се показваме щедри и извънредно много гостоприемни. И залагаме предъ тѣхъ не само природнитѣ си богатства, както руситѣ, но и възпитанието на децата си, душитѣ си, вѣрата си и народността си.

Св. Синодъ на Българската църква въ писмото си № 5169 отъ 14. VI т. г. до господина Министра на Външнитѣ работи и изповеданията, по поводъ отвръщането на Пордимското протестанско земледѣлско училище, пише така:

— Протестантската пропаганда у насъ чрезъ своитѣ училища не готви добри политико-обществени бдждини на българския народъ, нито му дава нѣкакви цени духовни блага. Напротивъ, тия училища сѣятъ смутъ и раздвоение между народа, внасятъ въ нашия животъ нѣщо чуждо, приучаватъ своитѣ възпитаници да се възхищаватъ само отъ културнитѣ постижения на чуждитѣ страни, а своето — родното — да подценяватъ, като ги отчуждава отъ духа на нашето славно и свѣтло минало... Повече отъ протестантитѣ и католицитѣ наши сънародници, не се чувствуватъ като истински българи: тѣ милѣятъ и се интересуватъ отъ ония страни, чиито религии изповѣдатъ, а не и за България.

Св. Синодъ е правъ въ своето твърдение. Презъ време на войната чуждитѣ пропаганди въ Варна шпионствуваха и издаваха нашитѣ воени слабости на неприятелската флота. Преди известно време пакъ една отъ тия пропаганди искаше да строи не другаде, а въ Казанлъкъ, копринена фабрика Въ Пордимъ земледѣлско училище, а въ Казанлъкъ копринена фабрика! Досещате ли се, какво значение иматъ тия два пункта за нашата народна отбрана? Въ Казанлъкъ добри българи и държавници не позволиха да се основе „копринената фабрика“, а въ Пордимъ отвориша широко обятията си за „Земледѣлското училище“.

Чуждитѣ религиозни мисии не носятъ добро на ония народи, между които отиватъ да мисионерствуватъ. Първоначално тѣ ги завладяватъ културно, а после идатъ и другитѣ робства: икономически, национални, политически и пр.

Презъ шестдесетѣ години на миналото столѣтие англичанитѣ пратили делегати на Абесинския кралъ

Негусъ Теодоръ съ следното предложение: „Абесиния е прекрасна страна, нейнитѣ жители сж християни. Жално е само, че тя нѣма истинска култура. Не желаемъ ли кралъ Теодоръ, англичанитѣ въ името на културата, да пратятъ въ Абесиния свои мисионери — просвѣтителитѣ?“

Негусъ Теодоръ отговори: „Зная азъ европейската култура. Отначало ще ни пратятъ мисионери съ проповѣдь, после търговци съ стока, а следъ тѣхъ — войници съ топове. Въмѣсто това, за да се избѣгне всичката тая дълга процедура, англичанитѣ, ако искатъ, нека почнатъ отъ последното. Абесинцитѣ не се нуждаятъ отъ мисионери и англичанитѣ нека изпратятъ войскитѣ си, което и станало. Въмѣсто култура били пратени баталиони. На абесинското плато, обаче, кралъ Теодоръ изклалъ всички английски войници, съ изключение на единъ негъръ—робъ, когото върналъ съ лаконическа покана: „Ако англичанитѣ иматъ излишни войници, нека пратятъ още!“ Но англичанитѣ не се отзовали на тая любезна покана и абесинцитѣ по тоя начинъ останали безъ европейска култура, но запазили своята независимостъ.

И насъ ни залъгватъ съ нѣкаква американска култура, за да ни стѣпятъ отпосле на врата. Това ние не виждаме. Не сме предливни даже и като кралѣтъ на дивата Абесиния.

Холандскиятъ писателъ Едуардъ Декеръ, човѣкъ честен и правдивъ, възстава противъ мисионеритѣ не на нѣкоя чужда страна, а на своята. Той пише за Холандскитѣ мисионери онова, което тѣ вършатъ на островъ Ява и ги нарича крадци. Крадци, които крадатъ отъ народитѣ истината, свободата и законното право на човѣшки самостоятеленъ животъ.

— Преструвковци! Лицемери! Подтисници! — пише той. — Не лъжете Бога, не оскернявайте съ своя змийски езикъ свещената дума „религия“.

Въ романа си „Максъ Хавелеаръ“ ни разправя следната притча:

— Живѣли нѣкога двама братя. Стариятъ билъ по-високъ отъ младия и по-силенъ отъ него. Затова, когато младиятъ искалъ да откъсне орѣхъ отъ дървото, а не можелъ да стигне, молилъ по стариятъ да стори това.

Стариятъ си протѣгалъ ръката, откъсгалъ орѣха и го давалъ на по-малкия си братъ.

Когато трѣбвало да се минава презъ нѣкоя дълбока рѣка, пакъ по-стария братъ пренасялъ по-малкия.

И така правели всѣки пѣтъ, когато малкия братъ

